

Biogasmarknads- utredningen

Ellenor Grundfelt, Energigas Sverige
4 mars 2020

Biogasmarknadsutredningen

- Analysera biogasens **konkurrensvillkor**
- Kartlägga och värdera **biogasens nyttor**
- Analysera biogasens roll för att **nå energi- och klimatmålen**
- Analysera i **vilken sektor** biogasens gör **störst nytta**
- Vid behov lämna **förslag på hur befintliga styrmedel kan ändras, kompletteras eller ersättas** med nya styrmedel eller andra åtgärder

Biogasmarknadsutredningen

Expertgrupp

- **Utredare: Åsa Westlund (S)**
- **Huvudsekreterare: Roger Berggren**
Näringsutskottets kansli
- **Sekreterare: Robin Jacobsson**
Departementssekreterare Näringsdepartementet
- **Sekreterare: Liv Lundberg (fr.o.m. 1 april 2019)**
Doktor från Chalmers inom energi och miljö

Expertgruppen

- Finansdepartementet
- Infrastrukturdepartementet
- Energimarknadsinspektionen
- Energimyndigheten
- Jordbruksverket
- Naturvårdsverket
- Lunds Tekniska Högskola
- Umeå Universitet
- Avfall Sverige
- **Energigas Sverige**
- LRF
- Svenskt Vatten genom Gryaab
- 100 % förnybart

14 sakkunniga

9 expertgruppsmöten

Biogasmarknadsutredningen

**Regeringsbeslut
om utredningens
direktiv 31 maj 2018**

**Betänkandet
överlämnades
till regeringen
18 dec 2019**

Biogasens nyttor

- **Bidrar till en cirkulär ekonomi**
- **Nyttor vid produktion:**
 - **Klimat** (metan från gödsel, kolinlagring i mark)
 - **Återcirkulering av växtnäring, ekoodling**
 - Minskad övergödning
 - Ökad biodiversitet och markkvalitet
 - Övriga nyttor: **landsbygdsutveckling**, industriell utveckling, hållbar näringspolitik, **försörjningstrygghet**
- **Vid användning:**
 - **Klimat** (ersätter fossila bränslen)
 - Försurning, övergödning, partiklar ("försumbara")
 - Buller m.m.

Styrmedelpaketet ska internalisera dessa nyttor

Potentialer och substrat

- Den tekno-ekonomiska/praktiska produktionspotentialen för biogas från **rötning** i Sverige bedöms vara mellan **14 och 15 TWh 2030**.
- Den tekno-ekonomiska-ekologiska potentialen för biogas från **förgasning** bör vara mellan **16 och 22 TWh 2030**.
- Därtill kan förnybara gaser produceras med hjälp av exempelvis el.

Totalt 30-37 TWh 2030

Ännu högre på sikt

Tabell 12.1 Substratfördelning för utredningens målbild

Substrat	TWh
Gödsel	1,5–2,6
Matavfall	1,2
VA-verk/avloppsslam	0,8
Åkermark	2–3,1
Livsmedelssektor (inklusive slakteriavfall)	0,4
Totalt rötning:	7 TWh
Lignocellulosa eller andra substrat för förnybara gaser:	3 TWh
Totalt:	10 TWh

Mål 2030 = 10 TWh

Mål för biogas bör införas!

Förslag till kvalitativt övergripande mål:

Produktionen och användningen av biogas i Sverige ska på ett ändamålsenligt sätt bidra till att de av riksdagen beslutade **energi- och klimatmålen uppnås** samtidigt som den inhemska biogasproduktionens övriga **samhällsnyttor tas till vara**.

Förslag till produktionsmål:

Sverige ska 2030 producera 10 TWh biogas. Av dessa ska **7 TWh** biogas produceras genom rötning och **3 TWh** biogas och andra förnybara gaser produceras från andra tekniker.

Utredningens bedömning: Regeringen bör uppdra åt Jordbruksverket att föreslå ett **mål för användningen av biogödsel** i det svenska jordbruket.

Förslag till nytt styrmedel

- **Stödpaket I (biogas från rötning)**
 - Gödselgaspremie 40 öre/kWh
 - Uppgraderingspremie 20-30 öre/kWh
 - Förvätskningspremie 10-15 öre/kWh

Författnings-
förslag

Syfte

- Minska metanutsläpp
- Säkra och öka svensk produktion av uppgraderad biogas från rötning
- Öka mängden gas som förvätskas

- **Stödpaket II ("förnybara gaser")**
 - Lån och garantier erbjuds befintliga och nya producenter av biogas från rötning samt andra förnybara gaser
 - Teknikneutral premie för produktion och förädling av förnybara gaser (dock *inte* biogas från rötning)

Behöver
utredas mer

Syfte

- Öka incitamenten till investeringar
- Öka kostnadseffektiviteten i statens stöd
- Öka produktion av förnybara gaser från andra tekniker än rötning

Detaljer stödpaket I

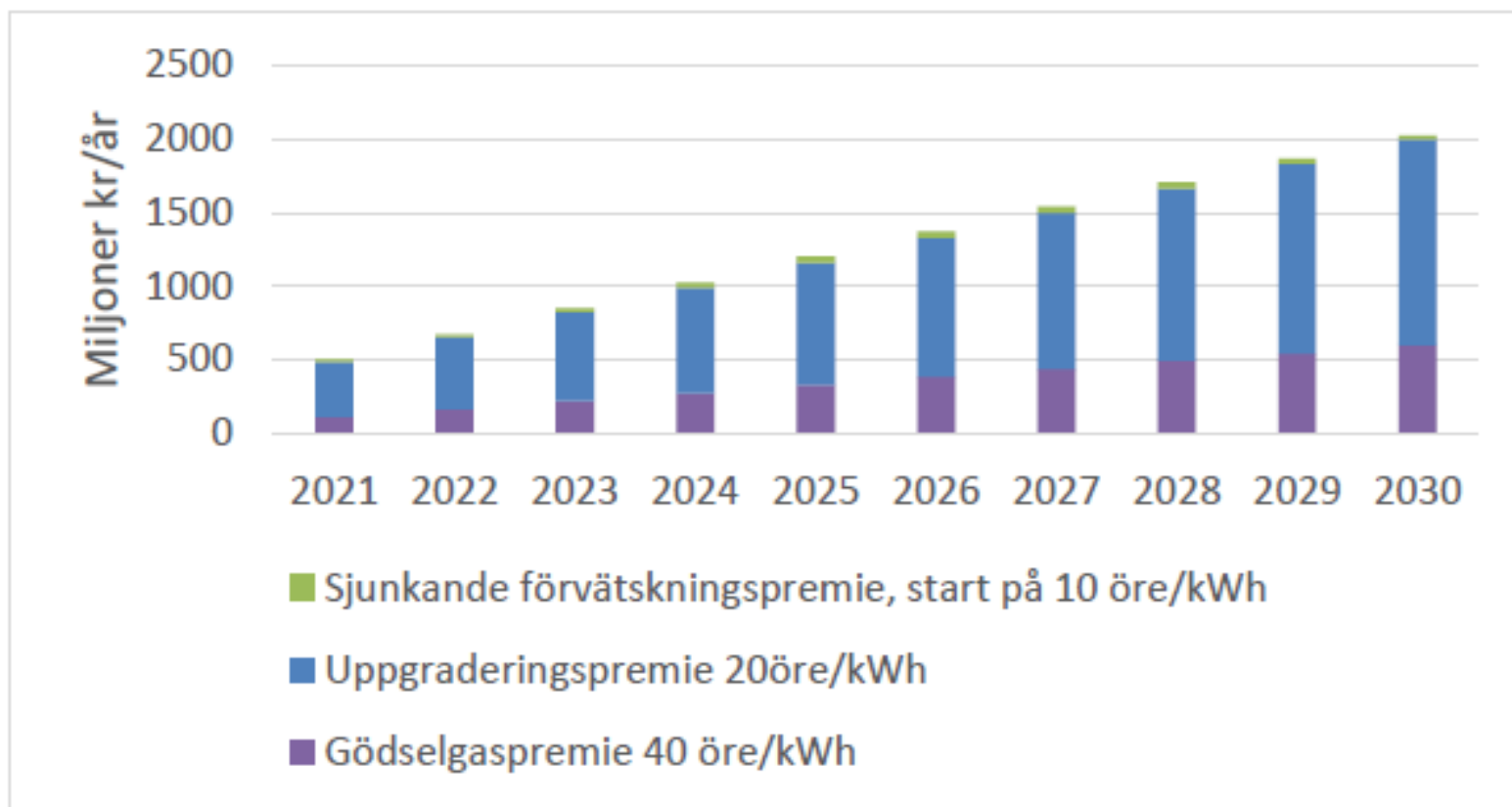
- **Endast rötning**
- **Stöd ges till rågasproducent**
 - För gas som uppgraderas
 - För gas som förvätskas
- **Premier kan kombineras**
- **Liknar dagens biogasstöd**
- **Grundtanke: Stöd betalas ut oavsett användningsområde**
- **Alla substrat inkluderas utom livsmedels- och fodergrödor**
- **Stöd bör ges i 10 år**
 - Samma premienivå hela tiden (?)
 - Fasas ut från 2030 (slut 2040)
- **Samma premie för alla, ej beroende av antal sökande**
- **Kösystem – först till kvarn**
 - Aktör som redan beviljats stöd föregående år får förtur
- **Antal stödmottagare begränsas av anslaget**
- **Initialt samma premienivå för befintlig och ny produktion**
- **Ev. minskning av stödnivå för tillkommande produktion**
- **Förvätskningspremien bör minskas med 1 öre/år**

Och skattebefrielsen?

- Den nuvarande **skattebefrielsen bör kvarstå i alla sektorer.**
- Regeringen bör så snart som möjligt ansöka om nya statsstödsgodkännanden för tio år.
- Kontrollstationer: 2023, 2025, 2027, 2031 och 2035.
- Om kontrollstationen bedömer att premienivåerna behöver höjas (för att nå produktionsmålet) bör det **övervägas om koldioxidskatt behöver införas för biogas som drivmedel** föra att utöka stödutrymmet och därigenom möjliggöra högre premienivåer.

Kostnader

Figur 12.8 Bedömda kostnader för att uppnå målet, paket I
Kostnader för uppgraderings-, förvätskningspremie
och gödselgasstöd baserat på linjär utbyggnadstakt

Källa: Biogasmarknadsutredningen (M 2018:06).

Samhällsekonomisk nytta och finansiering

Samhällsekonomisk nytta vid 10 TWh biogas 2030:

- **12 - 23 miljarder SEK per år**
 - Om CO₂ värderas till 7 kr per kilo
- **2 - 4 miljarder SEK per år**
 - Om CO₂ värderas till 1,23 kr per kilo

Finansiering:

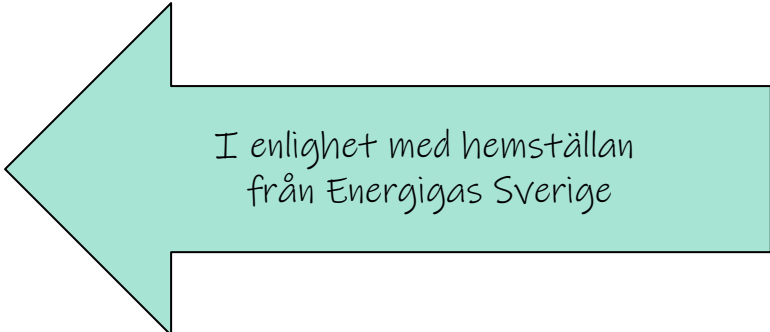
- Medel tas från Klimatklivet, Energiforskning och Miljöförbättrande åtgärder inom jordbruket
- Därefter marginellt höjd skatt på fossila bränslen
- Vid eventuell höjning av premie: viss inkomst från eventuell skatt på biogas

Fler förslag och bedömningar I

Skatt, ursprungsgarantier och EU ETS

- **Naturgas bör beskattas utifrån dess energiinnehåll** i stället för efter volym.
- **Ett biogasregister och/eller system för ursprungsgarantier** för gas bör inrättas. Regeringen bör ge Energimyndigheten de uppdrag som är nödvändiga för att så ska ske.
- Regeringen bör se över möjligheten att **främja biogasanvändningen inom EU ETS**. Regeringens bör överväga om **biogas som samdistribueras med naturgas ska kunna få emissionsfaktor noll inom EU ETS genom avtal**.

I enlighet med hemställan från Energigas Sverige

I enlighet med hemställan från Energigas Sverige

Fler förslag och bedömningar II

Transport

- Regelverket avseende **Bonus-Malussystemet** bör ändras för att motverka att fordon som fått klimatbonus exporteras. Vidare bör det beaktas att gasfordon fortsatt bör omfattas av definitionen av klimatbonusbil.
- Den **klimatpremie** för miljölastbilar som regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2020 bör omfatta gasdrivna bussar och lastbilar.

Länsstyrelser

- Regeringen bör uppdra åt länsstyrelserna att se över vilka möjligheter de har att stimulera en mer ändamålsenlig **samordning** mellan olika offentliga aktörer för att biogasens möjligheter att bidra till lokala eller regionala kretslopp bättre ska tas till vara.
- Det kan finnas skäl att överväga möjligheterna att **samla miljöprövningen** av biogasanläggningarna till en eller ett par länsstyrelser.
- Det kan finnas skäl att utarbeta en **vägledning** som är gemensam för de myndigheter som bedriver tillsyn över biogasanläggningar.

Fler förslag och bedömningar III

Övrigt

- Det kan finnas skäl för regeringen att låta **Energimarknadsinspektionen se över förutsättningarna för att öka mängden svenskproducerad biogas i gasnätet** samt **se över gasnätsregleringen** på motsvarande sett som har gjorts när det gäller elnäten.
- **Investeringsstöd bör även fortsättningsvis ges till produktion och distribution av biogas och fordonsgas** i både gasform och i flytande form. Stödet bör ges separat eller via det s.k. Klimatklivet.
- Regeringen bör uppdra åt Jordbruksverket att **ta fram ett förslag på mål för biogödselanvändning** i det svenska jordbruket.
- I revideringen av **miljöbilsförordningen** är det av stor betydelse att gasfordon omfattas och att förordningen utformas så att de miljö- och klimatnyttor som uppkommer i alla delar av biogasens värdekedja beaktas.
- Frågor som berör gaskraftens roll som balanskraft bör hanteras tillsammans med övriga effektfrågor i annat sammanhang.

- **Remisstid fram till 30 april**
(115 remissinstanser)
- **Budgetförhandlingar april-augusti**
- **Budgetproposition i september**
- **Stödförordning under hösten**
(regeringsbeslut)
- **Anmälan eller ansökan till EU**
- **Träder ikraft 1 januari 2021?**
(förhoppningsvis...)

FRÅGOR?

Ellenor Grundfelt

ellenor.grundfelt@energigas.se

070-910 30 74